

DRINGEND NOOD AAN UNIFORM FISCAAL BELEID

Dat de fiscus ook onrechtmatig verkregen bewijs mag gebruiken in fiscale zaken, past in de trend om hem steeds meer te bewapenen in de strijd tegen fraude. Alleen kan zo'n wapen veel schade aanrichten in de handen van diensten waar de willekeur welig tiert, schrijft **STIJN DE MEULENAER**.

Een bazooka in een trillende hand

STIJN DE MEULENAER

Wie? Advocaat-vennoot Everest, specialist fiscale en andere fraude, executive professor AMS (UA) en docent Vives.

Wat? Er moet een orgaan in het leven geroepen worden dat kan oordelen over procedurele onrechtmatigheden en dat indien nodig ambtenaren van een zaak kan halen als ze te ver gaan.

Het probleem in de praktijk schuilt niet in de goedbedoelde rechtspraak en wetgeving, maar in de ongebreidelde en vaak willekeurige toepassing ervan. Vanuit de vaststelling dat ernstige fiscale en andere fraude vaak de dans ontsprong, hebben wetgever en rechtspraak de controle- en opsporingsinstanties stilletjes aan tot de tanden toe bewapend. Wie in het vizier van fiscus of parket loopt, kijkt vandaag in de loop van een bazooka.

Rancune en ambitie

En daar knelt het schoentje. Niet elke ambtenaar, zelfs niet elke dienst, is even behendig met de gegeven wapens. De meest gestelde vraag die ik van cliënten krijg, is 'waarom ik?' Het antwoord is al te vaak dat het weinig te maken heeft met een beleidsmatige keuze, maar veel met toevallige omstandigheden zoals een rancuneuze aangifte door een voormalige werknemer of een ex-echtgenote, of de persoonlijke ambitie van een ambtenaar. Krijg het maar uitgelegd dat de ene ondernemer die de aanleg van zijn deels professionele oprit volledig via zijn vennootschap liet financieren een gewone fiscale herziening krijgt, terwijl zijn collega zich na een huiszoeking voor een strafrechter moet verantwoorden (en dat is geen fictief voorbeeld!). Los van de vraag of het nodig was om ook in gevallen van 'gewone' fiscale betwistingen het mogelijk te maken procedurele onregelmatighe-

Een recent arrest van het Hof van Cassatie, ons hoogste rechtscollege, laat toe dat voortaan ook in fiscale zaken onrechtmatig verkregen bewijs niet meer per definitie moet worden geweerd (*DS 10 juni*). Hoewel ik de kritiek van collega's op dat arrest begrijp, is het minste dat je kan zeggen dat die rechtspraak niet onverwacht komt. Ze past in een traditie waarin rechters de soms fallende overheden (fiscus én parket) meer wapens trachten te geven in de strijd tegen (fiscale) fraude. Ze past ook in de tendens van de wetgever om fiscale fraude strenger te bestraffen en om de fiscus en de parketen meer bevoegdheden te geven. Principieel valt daarop niets af te dingen. Fraude moet worden bestraft, laat daarover geen twijfel bestaan.

den aan de kant te schuiven, is het die gedachte die ons schrik moet aanjagen. Veeleer dan het arrest zelf te bekritisieren, is het tijd om iets te doen aan de mogelijkheid tot willekeur die in ons huidige systeem zit ingebakken. Die willekeur kan enkel worden verholpen door een duidelijk en

uniform opsporingsbeleid.

Una via

Een doordacht beleid zou moeten voorkomen dat ambtenaren of diensten eigengeerde beslissingen nemen. Een eerste aanzet tot uniformisering werd al gegeven in

© Joris Staet

De meest gestelde vraag die ik van cliënten krijg, is 'waarom ik?' Het antwoord is al te vaak dat het weinig te maken heeft met een beleidsmatige keuze

onderzoek kan buigen over vermeende procedurele onregelmatigheden. Laat het aan dat orgaan om te beslissen welk gevolg er wordt gegeven aan een anonieme aangifte die voortvloeit uit ontvreemde gegevens. Dat is beter dan dat één enkele ambtenaar die beslissing neemt. En waarom ook niet, geef dat orgaan de bevoegdheid om ambtenaren die over de schreef gaan op de vingers te tikken en zelfs om hen van een lopend onderzoek te halen. Zo kan wellicht niet alleen worden voorkomen dat al te voortvarende ambtenaren belastingplichtigen in jarenlange soms onnodige procedures verwickelen, maar zal ook de willekeur die vandaag te vaak heerst aan banden worden gelegd. Dat zal niet alleen het respect voor de belastingplichtige herstellen, maar tevens de rechtszekerheid ten goede komen. Die werkwijze zal finaal zelfs tot een meer succesvolle aanpak van fiscale fraude zal leiden. Van een win-win gesproken.

de *una-via*-wetgeving, die fiscus en parket onder meer de mogelijkheid geeft om vooraf te overleggen en te beslissen of een dossier fiscaal dan wel strafrechtelijk behandeld moet worden. Laten we voortbouwen op die positieve tendens en dit institutionalisieren in een orgaan dat zich al tijdens een